

MAT-10432 Insinöörimatematiikka B 3u
Tentti 28.3.2011

Ei laskinta eikä taulukkokirjoja. Kaavaliite ohessa.

1. Integroi

$$\int \frac{2x}{(x-1)(x^2+1)} dx.$$

2. a) Muodosta funktion $f(x) = \ln x$ kolmannen asteen Taylorin polynomi pisteen 1 suhteen.

b) Suppeneeko vai hajaantuuko

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin(2n)}{1+2^n} ?$$

3. Ratkaise alkuarvotehtävä

$$y' = \frac{2x}{y^2}, \quad y(1) = -1.$$

4. Ratkaise alkuarvotehtävä

$$y''' + y'' - 6y' = 0, \quad y(0) = -1, \quad y'(0) = 0, \quad y''(0) = 3.$$

MAT-10432 Insinöörimatematiikka B 3u
Tentin kaavaliite (periodi 3/2010–2011)

1. Integrointikaavoja

$f(x)$	$\int f(x) dx$
$\tan x$	$-\ln \cos x + C$
$\cot x = \frac{1}{\tan x}$	$\ln \sin x + C$
$\frac{1}{\cos^2 x}$	$\tan x + C$
$\frac{1}{\sin^2 x}$	$-\cot x + C$
$\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$	$\arcsin x + C$
$\frac{1}{1+x^2}$	$\arctan x + C$
$\frac{1}{\sqrt{x^2+1}}$	$\operatorname{ar sinh} x + C = \ln(x + \sqrt{x^2+1}) + C$
$\frac{1}{\sqrt{x^2-1}}$	$\operatorname{ar cosh} x + C = \ln x + \sqrt{x^2-1} + C$
$\frac{1}{1-x^2}$	$\operatorname{ar tanh} x + C = \frac{1}{2} \ln \frac{x+1}{x-1} + C$

2. $\int f'(x)g(x) dx = f(x)g(x) - \int f(x)g'(x) dx$

3. $s = \int_a^b \sqrt{1+f'(x)^2} dx, \quad A = 2\pi \int_a^b f(x)\sqrt{1+f'(x)^2} dx,$

$V = \pi \int_a^b f(x)^2 dx$

4. $f(x) = \sum_{k=0}^n \frac{f^{(k)}(c)}{k!} (x-c)^k + \frac{f^{(n+1)}(z)}{(n+1)!} (x-c)^{n+1}$

5. Maclaurinin sarjoja:

$\frac{1}{1-x} = 1 + x + x^2 + x^3 + \dots = \sum_{k=0}^{\infty} x^k \quad (-1 < x < 1)$

$e^x = 1 + x + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^3}{3!} + \dots = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{x^k}{k!} \quad (x \in \mathbb{R})$

$\sin x = x - \frac{x^3}{3!} + \frac{x^5}{5!} - \frac{x^7}{7!} + \dots = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{(-1)^k}{(2k+1)!} x^{2k+1} \quad (x \in \mathbb{R})$

$\cos x = 1 - \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} - \frac{x^6}{6!} + \dots = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{(-1)^k}{(2k)!} x^{2k} \quad (x \in \mathbb{R})$

6. $y' + a(x)y = f(x) : y(x) = e^{-A(x)} \left(\int e^{A(x)} f(x) dx + C \right)$

7. $a_n y^{(n)} + a_{n-1} y^{(n-1)} + \dots + a_1 y' + a_0 = 0:$
 $a_n \lambda^n + a_{n-1} \lambda^{n-1} + \dots + a_1 \lambda + a_0 = 0$

(1) yksinkertainen reaalijuuri λ : ratkaisu $e^{\lambda x}$

(2) yksinkertainen imaginaarijuuri $\lambda = \alpha \pm \beta i$: ratkaisu $e^{\alpha x} \sin(\beta x)$ ja $e^{\alpha x} \cos(\beta x)$

(3) k -kertainen reaalijuuri λ : ratkaisu $e^{\lambda x}, x e^{\lambda x}, x^2 e^{\lambda x}, \dots, x^{k-1} e^{\lambda x}$

(4) k -kertainen imaginaarijuuri $\lambda = \alpha \pm \beta i$: ratkaisu $e^{\alpha x} \sin(\beta x), x e^{\alpha x} \sin(\beta x), \dots, x^{k-1} e^{\alpha x} \sin(\beta x)$
 $e^{\alpha x} \cos(\beta x), x e^{\alpha x} \cos(\beta x), \dots, x^{k-1} e^{\alpha x} \cos(\beta x)$

8. $\mathbf{x}' = A\mathbf{x} : \mathbf{x}(t) = X(t)\mathbf{c}, \quad X(t) = [\mathbf{v}_1 e^{\lambda_1 t} \quad \mathbf{v}_2 e^{\lambda_2 t} \quad \dots \quad \mathbf{v}_n e^{\lambda_n t}]$

9. $\lambda_{1,2} = \alpha \pm \beta i$: ratkaisu $\operatorname{Re}(\mathbf{v}_1 e^{\lambda_1 t}), \operatorname{Im}(\mathbf{v}_1 e^{\lambda_1 t})$